

А К Т
лісопатологічного обстеження насаджень
ДП «Олевський лісгосп АПК»,
що потребують суцільної санітарної рубки

15 серпня 2025 року

м. Олевськ
Коростенський район
Житомирська область

На звернення ДП «Олевський лісгосп АПК», лист № 588 від 11.08.2025 року, відповідно п. 30 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ від 27.07.1995 р. № 555 (зі змінами) та наказу від 12.08.2025 № 196 «Про створення комісії з обстеження насаджень», комісією в складі, головного спеціаліста відділу охорони та захисту лісів Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Олександра ГАРБАРА, міського голови Олевської територіальної громади Сергія ЛИСИЦЬКОГО, провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Юрія ДВОРАКІВСЬКОГО, головного лісничого ДП «Олевський лісгосп АПК» Сергія КУШНІРЕНКА, лісничих Корощинського лісництва Богдана ВАСЮХНИКА, Копищанського лісництва Петра КОЗЛОВЦЯ та лісничого Сущанського лісництва Андрія НАЗАРЕНКА в період з 12 по 15 серпня 2025 року проведено лісопатологічне обстеження насаджень ДП «Олевський лісгосп АПК», що потребують суцільної санітарної рубки (далі - ССР) в 2025 році.

Результати обстеження

Таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наведена нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2017 року.

Корощинське лісництво

Категорія захисності - захисні ліси

ліси уздовж смуг відведення залізниць

Кв. 3, вид. 10, площа 1,7 га., склад 4Сз6Бп, вік 19 років, повнота 0,80, бонітет 1, ТЛУ- СзГДС. На ділянці (1), в центральній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водянюкою, трутовиками.

Категорія захисності - захисні ліси

ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водойм. та ін.

Кв. 62, вид. 31, площа 1,3 га., склад 9Сз1Бп, вік 49 років, повнота 0,90, бонітет 1, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), в східній частині виділу на площі 0,2 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водянюкою, трутовиками.

Категорія захисності - експлуатаційні ліси

Кв. 58, вид. 31, площа 0,6 га., склад 10Сз, вік 53 роки, повнота 0,70, бонітет 2, ТЛУ- А₂С. На загальній площі 0,6 га, спостерігається масове всихання дерев сосни.

причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Кв. 65, вид. 17, площа 5,0 га., склад 8Сз2Бп, вік 56 років, повнота 0,30, бонітет 2, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), у північній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водяною, трутовиками.

Кв. 73, вид. 45, площа 2,1 га., склад 10Сз+Бп+Ос, вік 61 рік, повнота 0,30, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), у східній частині виділу на площі 0,2 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Кв. 79, вид. 4, площа 9,3 га., склад 3Сз(51)1Сз(36)6БП, вік 51 рік, повнота 0,65, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), в південно-східній частині виділу на площі 0,3 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Копищанське лісництво

Категорія захисності - захисні ліси

ліси уздовж смуг відведення автомобільних доріг

Кв. 71, вид. 46, площа 1,1 га., склад 10Сз, вік 48 років, повнота 0,70, бонітет 3, ТЛУ- А₂С. На ділянці (2), в північній частині виділу на площі 0,6 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Категорія захисності – експлуатаційні ліси

Кв. 14, вид. 58, площа 0,8 га., склад 10Сз, вік 56 років, повнота 0,50, бонітет 2, ТЛУ- А₂С. На ділянці (1), у північній частині виділу на площі 0,6 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Кв. 17, вид. 85, площа 1,0 га., склад 10Сз, вік 61 рік, повнота 0,80, бонітет 1, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), у північній частині виділу на площі 0,8 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Кв. 29, вид. 14, площа 1,3 га., склад 9Сз1Бп, вік 65 років, повнота 0,80, бонітет 2, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), в основній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водяною, трутовиками.

Кв. 49, вид. 28, площа 3,3 га., склад 6Сз4Бп, вік 61 рік, повнота 0,70, бонітет 2, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), в центральній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водяною, трутовиками.

Кв. 52, вид. 9, площа 1,6 га., склад 8Бп2Сз, вік 56 років, повнота 0,70, бонітет 3, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), в південно-східній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є

пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 57, вид. 2, площа 2,1 га., склад 8Сз2Бп, вік 61 рік, повнота 0,80, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), в північно-східній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 89, вид. 1, площа 0,6 га., склад 10Сз+Бп, вік 71 рік, повнота 0,70, бонітет 2, ТЛУ- В₂ДС. На загальній площі 0,6 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Сушанське лісництво
Категорія захисності - захисні ліси
ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водойм. та ін.

ОЗЛД. Берегозахисні лісові ділянки
Кв. 80, вид. 2, площа 1,8 га., склад 10Сз, вік 46 років, повнота 0,85, бонітет 1А, ТЛУ- А₂С. На ділянці (1), у північній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Категорія захисності – експлуатаційні ліси

Кв. 9, вид. 15, площа 0,7 га., склад 10Сз, вік 35 років, повнота 0,80, бонітет 2, ТЛУ- В₃ДС. На загальній площі 0,7 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Кв. 32, вид. 14, площа 3,4 га., склад 5Сз5Бп+Ос, вік 41 рік, повнота 0,60, бонітет 1, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), у центральній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 40, вид. 5, площа 3,8 га., склад 4Бп4Влч1Сз1Дз, вік 66 років, повнота 0,40, бонітет 3, ТЛУ- С₃ГД. На ділянці (1), у північній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни, вільхи, дуба та берези. Причиною всихання є пошкодження внаслідок стихійного лиха – вітровал, бурелом минулого року, враження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками, пошкодження дерев сосни синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Кв. 63, вид. 3, площа 1,8 га., склад 8Сз2Бп, вік 71 років, повнота 0,50, бонітет 1, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), у північній частині виділу на площі 0,7 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 77, вид. 12, площа 11,5 га., склад 6Сз4Бп, вік 71 років, повнота 0,60, бонітет 1, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), у західній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є

пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водяною, трутовиками.

Кв. 78, вид. 25, площа 5,2 га., склад 7Сз3Бп+Ос, вік 48 років, повнота 0,60, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), у центральній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та осики. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід трутовиками.

Кв. 83, вид. 20, площа 16,6 га., склад 8Бп1Ос1Влч+Дз+Сз, вік 66 років, повнота 0,50, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДСА. На ділянці (2), у північно-західній частині виділу на площі 0,3 га, спостерігається масове всихання дерев осики, сосни, вільхи, дуба та берези. Причиною всихання є враження дерев листяних порід трутовиками, бактеріальною водяною, пошкодження дерев сосни синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Кв. 86, вид. 7, площа 2,7 га., склад 10Сз+Бп, вік 46 років, повнота 0,70, бонітет 1, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), у центральній частині виділу на площі 0,7 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водяною, трутовиками.

Кв. 88, вид. 45, площа 0,4 га., склад 10Сз, вік 51 рік, повнота 0,60, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На загальній площі 0,4 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень

Обстежені насадження характеризуються незадовільним лісопатологічним станом – всихання сильного ступеню. Причинами погіршення лісопатологічного стану є діяльність стовбурових шкідників, враження та прогресування хвороб лісу та пошкодження внаслідок стихійного лиха – вітровал, бурелом.

Соснові насадження пошкоджені такими стовбуровими шкідниками – синя соснова златка та великий і малий соснові лубоїди: внаслідок зменшення стійкості хвойних лісів до шкідників та хвороб відбулося всихання соснових насаджень, основною причиною якого є розповсюдження та розмноження стовбурових шкідників, які в свою чергу є носіями збудників офіостомових грибів. Осередки стовбурових шкідників сильного ступеню. Переважна кількість дерев відноситься до дерев IV (відмираючі), V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (крона дуже ажурна, хвоя світло-зелена або жовтуватозелена, характеризуються частковим опаданням кори, дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками, хвоя, гілки другого і третього порядків відсутні). Насадження розладнані, низькоповнотні, з великою кількістю сухостою, що має зовнішню гниль, частина стала неліквідом та створює захаращення.

Крім того в обстежених соснових насадженнях спостерігається всихання другорядних порід дерев: берези повислої та вільхи від трутовика справжнього, бактеріальної водянки, всихання дерев осики та дуба від трутовика несправжнього, дерев дуба внаслідок пошкодження дубовою бронзовою златкою, яка є переносником збудника хвороби дуба звичайного трахеомікоз дуба. Переважна

Більшість дерев відносяться до дерев IV (відмираючі), V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (листя дуже дрібне, жовтіє, крона дуже ажурна, висухло або всихає більше ніж на 2/3 крони, сліди заселення стовбуровими шкідниками, гілки другого та третього порядків відсутні, опадання кори, наявність плодових тіл).

В обстежених листяних насадженнях, мішаних за складом, відбулося та продовжується всихання дерев листяних порід та дерев сосни звичайної, які знаходяться в домішці. Більшість дерев берези повислої, осики та вільхи чорної, що входять до складу змішаних насаджень, вже досягли стиглого віку і мають динамічну тенденцію до зниження загальної стійкості. Характерне утворення суховерхості, що досить швидко поширюється на всю крону. Негативний вплив вікових змін суттєво підсилюється ураженням бактеріальною водянкою та крім того розвитком стовбурово-окоренових гнилей, які викликані трутовиками та в подальшому заселенням комплексом вторинних шкідників.

В обстеженому насадженні Сущанського лісництва квартал 40 виділ 5 підвиділ 1 площею 0,9 га відбулося пошкодження вітровалом, буреломом внаслідок дії несприятливих погодних умов (штормових поривів вітру), що відбулися в минулому році. В наявності велика кількість дерев вивалених з корінням, із зламаним стовбуром, підірваною кореневою системою, нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, а також з дугоподібно зігнутими стовбурами. Додатково відбулося враження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками, пошкодження дерев сосни синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами. Насадження має знижений рівень загальної стійкості, що відповідно характеризується утворенням всихаючих дерев та дерев свіжого сухостою.

Разом по лісництву: 7,3 га.

ВИСНОВОК

На час обстеження вказані негативні чинники призвели до утворення значної кількості відмираючих дерев, свіжого сухостою та сухостою минулих років. Життєздатні дерева I-III категорії стану (без ознак ослаблення, ослаблені та дуже ослаблені) на даних ділянках становлять повноту нижчу критичного показника п.27 діючих Санітарних правил в лісах України.

Комісія визначила загиблі та розладнані ділянки, які доцільно призначити у ССР згідно діючих Санітарних правил в лісах України на таких площах:

Корощинське лісництво

Підставою здійснення рубок є наявність дерев до сухостійних, відмираючих або пошкоджених пожежами, шкідниками, хворобами

кв.3, вид. 10, ділянка (1) – 0,9 га;

кв.58, вид. 31, ділянка (-) – 0,6 га;

кв.62, вид. 31, ділянка (1) – 0,2 га;

кв.65, вид. 17, ділянка (1) – 0,9 га;

кв.73, вид. 45, ділянка (1) – 0,2 га;

кв.79, вид. 4, ділянка (1) – 0,3 га;

Разом по лісництву: 3,1 га.

Копищанське лісництво

кв.14, вид. 58, ділянка (1) – 0,6 га;

кв.17, вид. 85, ділянка (1) – 0,8 га;

кв.29, вид. 14, ділянка (1) – 0,9 га;

кв.49, вид. 28, ділянка (1) – 0,9 га;

кв.52, вид. 9, ділянка (1) – 0,9 га;

кв.57, вид. 2, ділянка (1) – 0,9 га;

кв.71, вид. 46, ділянка (2) – 0,6 га;

кв.89, вид. 1, ділянка (-) – 0,6 га;

Разом по лісництву: 6,2 га.

Суцанське лісництво

кв.9, вид. 15, ділянка (-) – 0,7 га;

кв.32, вид. 14, ділянка (1) – 0,9 га;

кв.40, вид.5, ділянка (1) – 0,9 га;

кв.63, вид.3, ділянка (1) – 0,7 га;

кв.77, вид. 12, ділянка (1) – 0,9 га;

кв.78, вид.25, ділянка (1) – 0,9 га;

кв.80, вид.2, ділянка (1) – 0,9 га;

кв.83, вид. 20, ділянка (2) – 0,3 га;

кв.86, вид.7, ділянка (1) – 0,7 га;

кв.88, вид.45, ділянка (-) – 0,4 га;

Разом по лісництву: 7,3 га.

Всього обстежена площа по даному підприємству складає **16,6 га.**

Відвід дерев в зазначену рубку проведено згідно п.п. 6, 15, 17, 27 діючих Санітарних правил в лісах України.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони ДП «Олевський лісгосп АПК».

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Підставою здійснення рубок є належність дерев до сухостійних, відмираючих або дуже ослаблених внаслідок пошкодження пожежами, шкідниками, хворобами лісу, внаслідок аварій та стихійного лиха.

ССР провести в 2025 році з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням порубкових залишків. Оптимальний термін проведення ССР – III квартал 2025 року.

Лісовій охороні підприємства встановити посилений лісопатологічний моніторинг за санітарним станом суміжних насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

На зрубках, що утворюються після виконання призначених ССР провести лісовідновні роботи шляхом створення лісових культур на площі 14,5 га та шляхом природнього поновлення на площі 2,1 га восени 2025 року або навесні 2026 року.

Посадку лісових культур здійснити згідно діючих схем змішування, способів обробітку ґрунту та інших технологічних особливостей у відповідності до лісорослиних умов.

Даним обстеженням нових осередків первинних шкідників і хвороб лісу не виявлено.

Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні також не виявлено.

Підписи членів комісії:

Головний спеціаліст відділу охорони та захисту лісів
Центрального міжрегіонального УЛМГ

Олександр ГАРБАР

Міський голова
Олевської територіальної громади

Сергій ЛИСИЦЬКИЙ

Провідний інженер-лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ

Головний лісничий
ДП «Олевський лісгосп АПК»

Сергій КУШНІРЕНКО

Лісничий
Корощинського лісництва

Богдан ВАСЮХНИК

Лісничий
Копищанського лісництва

Петро КОЗЛОВЕЦЬ

Лісничий
Сущанського лісництва

Андрій НАЗАРЕНКО